

RUNE S. SELBEKK 1967 – 2017

*Torgeir T. Garmo, Fossheim Steinsenter
Lars O. Kvamsdal, Geologisk Museums Venneforening
Jon Lønnve, Naturhistorisk Museum, UiO*

Rune S. Selbekk døde av kreft mandag 4. desember 2017, 50 år ung.

Seremonilederen sa det så fint i Alfaset kapell da Rune ble bisatt 15. desember: «Du fødes og du dør. Imellom der er det et levd liv». Store deler av Runes liv ble brukt på geologi, til glede for både amatører og profesjonelle. Det var en bærende søyle i det norske geomiljøet som falt bort 4. desember.

Geologiinteressen våknet tidlig hos Rune.

Allerede i barneårene var interessen for stein der. Siden han vokste opp i Trondheim, var NGU en kilde til inspirasjon for han. På Strinda videregående skole var han også så heldig å ha en geologiinteressert lærer som inspirerte og motiverte han.

Rune ble tidlig klar over Steinsenteret i Lom. Det ble et yndet mål når familien var på ferieturer. Torgeir T. Garmo la spesielt merke til denne entusiastiske guttungen fra Trondheim som kom med foreldrene på slep. Ikke bare var iveren påfallende, men også kunnskapen om norsk stein.

Rune S. Selbekk 1967 – 2017. Foto: Unni Irmelin Kvam.

Med tiden ble det sommerjobber på Steinsenteret, og Rune ble etter hvert fast på laget som utviklet dette stedet. Han bodde på Runerommet over kontoret og ble nesten en del av familien. I hele åtte somre deltok han i arbeidet på stedet, med alt fra plenklipping og leik med barna til å være turleder for steinsamlere. Men mest likte han å selge mineraler til kunder. Det kom mange steininteresserte folk fra inn- og utland til Steinsenteret, og Rune tipset villig om spennende veiskjæringer og smeltende brefronter. Allerede her la han nok grunnlaget for det store kontaktnettet han skulle opparbeide seg i løpet av livet. Men det ble også tid til egne turer. Når

fjellværet lokket og Frøydis kom med klar melding: «Kom dykk ut!» Da ble det steinturer til nye forekomster eller bomturer i vide Jotunheimen. Rune hadde en ubehagelig tendens til å finne de beste stoffene.

De fine somrene i Lom ble avsluttet i 1995. Dette året avsluttet Rune sin Candidatus Scientiarum i geologi ved Universitetet i Bergen. Før Rune reiste videre på sin ferd innen geologi, arbeidet han som laboratorieassistent ved Isotoplaboratoriet i Bergen. Men det tok ikke lang tid før han reiste videre. Sommeren 1996 ble tilbrakt på Island som ung forsker ved Nordisk vulkanologisk institutt (NORDVULK) i

Runes siste steintur gikk til Skolt ved Moss 28. august 2017.

Fra venstre: Axel Müller (NHM), Lars O. Kvamsdal (GMV), Rune S. Selbekk (NHM), Nanna Rosing-Schow (NHM) og Astrid Haugen (GMV). Foto: Øivind Thoresen.

Reykjavik.

Etter dette oppholdet skulle det bli mange flere besøk på Island, men først gikk ferden til Tromsø. Rune startet som stipendiat ved Institutt for Geologi ved Universitetet i Tromsø, og der tok han sin Dr. Scient. i 2001. Så snart den var i boks, dro han over til Island igjen og ble forsker ved NORDVULK.

Etter gode år i nord, vendte Rune blikket sydover. Han fikk seg en forskerstilling ved Albert Ludwigs Universitet i Freiburg, og her ble han i tre år frem til høsten 2006. Her underviste han i mineralogi og han hadde ansvar for veiledning av studenter. Det var høsten 2006 Rune kom til Naturhistorisk museum på Tøyen.

Rune ble ansatt for å få etablert et nytt laboratorium ved Geologisk museum. Rune flyttet til Oslo, og i 2007 ble han ansatt som førstelektor. I 2009 åpnet det seg en ny mulighet på museet. Stillingen som konservator for mineralsamlingene ble lyst ut.

Det var liten tvil om hvem som var den best kvalifiserte søkeren, og dermed ble det Rune som overtok ansvaret for mineralsamlingen, den eldste, største og mest tradisjonsrike mineralsamlingen i Norge.

Da Rune kom til Naturhistorisk Museum på Tøyen i 2006, hadde han som vi forstår, en meget bred og solid faglig bakgrunn.

Selv om Rune ikke kom på mineralmessa i München høsten 2017, sørget han for at museet sikret seg en av verdens beste stuffer av det sjeldne mineralet roweitt. Kjøpet foregikk i samarbeid med styret i GMV. Foto: Øivind Thoresen.

Kontakten med Geologisk Museums Venneforening (GMV) ble raskt etablert. Foreningens formål er bl.a. å skaffe økonomiske midler og mineraler til komplettering og opprusting av museets samlinger og utstillinger. De økonomiske midlene og mineralene disponeres av konservatoren ved avdelingen. Nå ble dette altså Rune.

GMV har siden foreningen ble stiftet i 1983, vært den viktigste økonomiske kilden for konservatorene til komplettering av samlingene, og etter at de statlige midlene tørket helt inn de seinere årene, har GMV vært den eneste kilden. Dette knyttet styret i GMV og mineralmiljøet på museet tett sammen generelt, men spesielt til Rune.

Midlene GMV skaffet, gjorde at Rune hvert år kunne reise til mineralmessa i München for å kjøpe inn kvalitetsstuffer til samlingene eller sikre seg andre godbiter fra samlere i andre sammenhenger.

Han involverte ofte styret i GMV i større innkjøp, og i disse prosessene merket vi

hvilken omsorg han hadde for museets samlinger og hvor seriøst og profesjonelt han arbeidet med dem.

Hans grundige arbeid med samlingene har satt sine positive spor, spor som ettertiden vil ha glede av.

FORMIDLEREN RUNE

Rune satt på store kunnskaper, og han likte å formidle dem. Han var mye brukt i mediene når det var vulkanaktivitet et eller annet sted i verden.

Han reiste land og strand rundt og holdt foredrag og forelesninger ved universiteter, i geologiklubber og i andre fora.

Han veiledet hovedfagstudenter og doktorgradsstipendiater. I to somre hadde han med seg tyske hovedfagstudenter til Lom, der de brukte Steinsenteret som base mens de fikk kartlagt i detalj thulittforekomsten i Søre Lia og var med å utvikle teorien om hvordan denne merkelige forekomsten av Norges nasjonalstein var dannet. Senere brukte han pegmatittene i Vest-Jotunheimen som diplomoppgave for nye

Geologiens dag 2010.

Formidleren Rune S. Selbekk demonstrerer vulkanutbrudd på Universitetsplassen i Oslo.

studenter.

Noe kanskje ikke alle har fått med seg er at han til og med deltok i underholdningsbransjen sammen med Kristopher Schau (bl.a. komiker) på restauranten «Postkontoret» på Tøyen i Oslo.

Mye av kunnskapen ble formidlet gjennom en mengde artikler og publikasjoner i nasjonale og internasjonale tidsskrifter. Vi amatører forbinder kanskje Runes formidling mest med disse bøkene:

- Norske meteoritter (2010).
- Norges Mineraler (2010).
- Museumsboka; Fossiler og mineraler. Høydepunkter fra samlingene ved Natur-historisk museum (2015).
- Norsk Mineralbok (2017) i samarbeid med Torgeir T. Garmo.

- Han var aktiv artikkel-forfatter i Store norske leksikon.

FAGMANNEN RUNE

Som vi har sett, hadde Rune tilegnet seg kunnskaper på et vidt område. De seneste årene var det nok mineralogi og alt om meteoritter som var hovedinteressen. Men når en vulkan et eller annet sted på jorda våknet, våknet også vulkanologen. Og som basis for alt dette lå petrologi og geokjemi.

Rune var altså museets fagmann på alt som har med meteoritter å gjøre. Han bygget opp en fantastisk samling med meteoritter. Samlingen inneholder bl.a. de fleste av de norske meteorittene.

Men det var nok mineralogien han brukte mest tid på. Etter å ha besøkt utallige forekomster helt fra tidlige barneår og

Rune S. Selbekk var konservator for den største mineralsamlingen i Norge. Bildet er tatt 20.03.15. Foto Karsten Sundt.

med sin faglige, profesjonelle bakgrunn, satt han på enorme mengder kunnskap om spesielt norsk mineralogi. Han kunne i de fleste tilfeller, bare ved å se på en stoff, si hvilken forekomst den kom fra. Med sitt vide kontaktnett holdt han seg orientert om hva som dukket opp rundt i landet og kunne dermed sikre noen av de beste prøvene til museet.

MENNESKET RUNE

Vi som var så heldige å få samarbeide med Rune, erfarte at han alltid var positiv, rolig, blid og imøtekommende. Det var sjelden nei i hans munn når han ble spurt om å holde et foredrag eller om å bli med på steintur. Var det noen som noen gang så Rune sint eller irritert?

Mineralogimiljøet ved museet er lite. Det er nesten som en liten familie bestående av Axel (Müller), Henrik (Friis), og Rune samt doktorgradstipendiatene Øyvind og Nanna. Alle jobber tett sammen i hverdagen. Nå når Rune er borte, er dette miljøet blitt enda mindre. Og det er en solid hjørnestein som har falt bort.

Rune er savnet, og størst er savnet hos hans kjære Annette. Savnet er stort hos alle i Runes bekjentskapskrets. Men vi har alle så mange hyggelig minner fra turer, møter og vanlige arbeidsdager, positive minner som vi vil bære med oss videre.

FOSSHEIM STEINSENTER

2686 LOM

MUSEUM med mineral frå over
600 norske forekomster.

BUTIKK med landets største utval
i mineral og råstein, healingstein
og smykker med og av stein.
Vi sender også.

TIDSAKSEN ei vandring i tid.

I høgsesongen ope kvar dag 10-18

Telefon 61 21 14 60

www.FossheimSteinsenter.no

e-post fossst@online.no

GEOTOP

www.geotop.no

Morten Bilet

Bilet Geoservice
Pb. 157, 1430 Ås, Norway
+47 47415260

geotop@geotop.no

Minerals
Meteorites
Fossils
Jewelry

